

Peter Lipa – Dobré meno

(vychází 26. dubna 2019)

PETER LIPA O ALBU DOBRÉ MENO

Nedokážu přesně spočítat, kolik alb jsem vlastně nahrál, ale jedna osa je mezi nimi společná. Začíná titulem Neúprosné ráno (Opus 1984) a končí albem **Dobré meno**. Ty ostatní projekty jsou v mé diskografii také důležité, ale většinou na nich nejde o původní hudbu. Nahrávání ve studiu pro mne bylo vždy velkým snem a velkým svátkem. Bylo tomu tak už od dob, kdy jsem ještě čekal na svou první příležitost, a platí to i dnes. Především pokud jde o nahrávání nových písniček. Ten koncept je skoro vždycky stejný. Nejdříve texty, potom první demoverze, potom setkání s kolegy, příprava, zkoušky, nahrávání, mixáž, mastering, obal – a nosič je na světě. Zpočátku jsem ještě nevěděl, jak budeme nahrávat, jestli naživo ve studiu anebo po stopách u počítače. Můj syn Peter mne přesvědčil, abychom se s trochu rozšířenou sestavou o kytaru a perkuse vydali do studia a zkusili takto staromódně nahrát již nacvičené písničky. Tímto způsobem vzniklo 9 písní z tohoto alba. Ale tak jednoduché to přece jen nebylo. Písnička **120 na 80** byla asi první, před dvěma lety měla úplně jinou podobu. Rusiňákovsky znící slogan ze světa srdcařů pro mne byl velkým lákadlem. Ale až úvodní basová figura a Radovy saxofony to dovedly do výsledné podoby. Stále věřím, že na koncertech to budeme zpívat společně s publikem.

Stejně to bylo s textem **Znova a znova**. Věděl jsem, že to bude fungovat, pokud z toho uděláme mantru, která se bude pořád opakovat. Martin Gašpar to harmonicky učesal a navíc přidal krásný speciál, který písničku velmi pomohl. S Martinem jsme dokončili i **Odpočívám v pokoji**, ale taková bluesovka se z toho stala, až když ji ve studiu začal hrát Palo Bereza na kytaru. A Vlado Krausz v tomto případě řál do živého. Když jsem si přečetl text **Keď sa chystáš na ten svet**, rozhodl jsem se, že si tu lidskou kůži obleču. Písničku se mnou udělal Miško Fedor. Vznikla taková melodická bluesová balada s trochu harmonicky neobvyklým středem. Refrén **Problémy s problémami** byl pro mne od začátku vícehlasý. A já přitom jako správný sólista uvažuji většinou v jednom hlase. A ta santanovská kytara šla ruku v ruce s Petrovým klaviřním doprovodem.

Celkem jiná situace nastala při nahrávání **Kde bolo tam bolo**. V době, kdy jsem nevydával ani nenahrával žádné album, jsem měl chuť na produkci nějakého singlu. Vydali jsme se do nového studia se zkušeným kolektivem hudebníků. Ale já jsem s nimi ještě nikdy nenahrával. Natočili jsme singl, kterému se chvíli dařilo i v rádiu. A stejně je to i s jedinou anglicky zpívanou písní **Because of Your Sad Eyes**. S prešovským AMC triem spolupracuji už 7 let. Mají krásné písničky. Původně to byly instrumentálky, ale přesvědčil jsem je a dali je otextovat. To je první a možná jich bude časem víc. Vlado Kraus mi dodal skutečně pěknou hromádku textů. **Podozrivý** se mi zalíbil okamžitě. Možná i proto, že v roce 2018 se u nás zničehonic vyskytlo hodně podezřelých. I v této písni, stejně jako v řadě dalších, jsou Radovy saxofony velmi důležitou a charakteristickou zvukovou příměsí, která dává písničkám novou příchuť. **Ty si moja opora** a **Dobré meno** jsou písně, které jsem dělal s Miškem Šimkem, i proto mají něco společného. Byla to naše první spolupráce, ačkoliv spolu hrajeme už přes 10 let. Milan Lasica se coby textař objeví na albu dvakrát. **Manhattan** se ke mně dostal prostřednictvím Petra Breinera. Je to taková nostalgická vzpomínka na staré časy. Přes 10 let jsme s Petrem úzce spolupracovali. Zpíval jsem spoustu jeho písní. **Motýl** byl jediný text, který jsem od Milana dostal proto, aby i toto CD potvrdilo naši dlouhodobou spolupráci. K realizaci jsem přizval mladé hudebníky z nové generace a s úplně jiným hudebním myšlením. Pozorný posluchač tuto skutečnost rychle odhalí. Prostě mne baví hledat nové cesty a dělat věci trochu jinak. To je také případ písničky **Nenápadný nápad**. Jediný duet, který jsme původně napsali jako jednoduchou písničku, se ale díky Majlovi a Adrianovi proměnil v něco jiného. Zuzka už se mnou zpívala na Slovenských evergreenech, takže toto je náš druhý duet.

Děkuji všem hudebníkům, kteří mne za posledních 50 let provázeli na různých scénách. Nebýt vás, asi bych vůbec nebyl hudebníkem. Vše, co o hudbě vím, jsem se naučil od vás. Vzpomínám i na ty, kteří už nejsou mezi námi. Rast'o Vacho, Milan Vašica, Miloš Paška, Laco Gerhardt, Juraj Lehotský, Fero Karnok... a mnozí další. Je jich hodně.

Velmi si vážím toho, že mohu být stále obklopen mladými, talentovanými hudebníky, kteří jsou ochotní se mnou sdílet strasti a slasti muzikantského života, cestování po koncertech, zkoušení, nahrávání a radost ze společných úspěchů. Děkuju všem zúčastněným za ochotu spolupracovat na tomto CD.

PETER LIPA

ZPĚVÁK, PROPAGÁTOR JAZZU, ORGANIZÁTOR JAZZOVÉHO DĚNÍ A FESTIVALU BRATISLAVSKÉ JAZZOVÉ DNI

*30. 5. 1943, Prešov

Text: Marián Jaslovský

Pro většinu Slováků, a nejen pro ně, je Peter Lipa přímo jednotkou jazzu, jeho symbolem a nejznámějším představitelem (a pro mnohé asi i jediným jazzmanem, kterého na Slovensku znají). Pravdou však je, že Peter Lipa jako interpret často a rád opouští hranice jazzu směrem k rhythm and blues, soulu, blues a podobným žánrům.

Po celou svou impozantní hudební kariéru dělá jazzu výbornou službu. Úspěšně přesvědčuje ty, kteří ho považují za nesrozumitelnou, chaotickou nebo jinak nepřijatelnou hudbu. Zasahuje přitom několik podžánrů – od tradičního jazzu přes mainstream až po jazz-funk. „Lidé za mnou často na koncertech chodí a říkají, že jazz neposlouchají, ale moje hudba že se jim líbí,“ říká Lipa v rozhovoru. „A já jsem rád, protože publikum je pro mne posvátné, velmi si vážím toho, že si lidé jsou ochotni koupit lístky a přijít.“

Lipa se narodil v Prešově, od dvanácti let se učil hrát na housle, později na trubku, trombón a kytaru. Po jedenáctiletce si udělal nadstavbu na zeměměřičské průmyslovce. Už během středoškolských studií hrával v divadle a v letech 1962–1968

studoval architekturu na Stavební fakultě SVŠT v Bratislavě. Budoucí jazzový bard se dostal do muzikantského prostředí hned po příchodu do Bratislavy, ale jazz to ještě nebyl. Nejdříve si odkroutil tři roky ve skupině Struny (1963–1966), v roce 1967 účinkoval ve skupině Istropolitana a v letech 1968–69 si začal plnit svůj bluesový sen a stal se součástí skupiny Blues Five (1968–1969). Profesionální ostruhy si brousil v Orchestru Gustáva Offermana (1969–1971). Po vysoké škole pracoval jako redaktor Československého rozhlasu.

Od roku 1972 se už začal výhradně věnovat jazzu a blues a jeho první stanicí byla skupina Revival Jazz Band. Ta v roce 1975 nahrávala své první album ve slovenském vydavatelství Opus, Lipa však dostal distanc, v Opusu ho nepustili ke zpívání a album zůstalo instrumentální. Tehdy nebylo nutné zákaz nějak zdůvodňovat. Lipa to vysvětluje tak, že zpíval zaprvé anglicky a zadruhé ho někdo v Opusu neměl rád.

V roce 1975 došlo i k jiné události, která Petru Lipovi změnila život: Konal se první ročník festivalu Bratislavské jazzové dny, který se z amatérsky organizovaného lokálního podniku stal festivalem světového významu. Lipa se v dubnu stal vedoucím Jazzového kroužku při Centrálním vysokoškolském klubu a už v prosinci se uskutečnily „džezáky“, které se staly v průběhu desetiletí kultovní akcí. Od druhého ročníku, 1976, až dodnes je Lipa hlavním organizátorem.

V roce 1977 vzniklo Combo Petera Lipu, které se orientovalo na moderní mainstreamový jazz a se špičkovými hudebníky působilo až do roku 1990. Lipovi bylo 33 let, měl za sebou už bohatou kariéru, ale stále mu chybělo album, protože odpor Opusu přetrvával. Ledy se začaly lámat až poté, co v roce 1980 začal hrát s federální „superskupinou“ Lipa – Andršt Blues Band (do roku 1986). Ta si na domácích a zahraničních koncertech i na různých masových akcích jako Lyra mladých (1981, byl to vlastně první velký multižánrový festival v Bratislavě) upevnila důležité místo na hudební scéně. Lipa – Andršt Blues Band byl pro mnohé prvním kontaktem s profesionálně zahráným a zazpívaným blues. Popularita Blues Bandu byla mimořádná, a tak jim české vydavatelství Supraphon nabídlo nahrání alba, které dostalo název Blues z lipového dřeva. To byl signál i pro Opus, že Lipa už nemusí být pro vydavatelství persona non grata, a jako čtyřicátníkovi mu v roce 1983 povolili nahrát debutové album (Neúprosné ráno, anglická verze Moanin’).

Mezitím Lipa působil v duu s Petrem Breinerem (1978–1992). Na dixieland však nezanevřel, Revival Jazz Band stále existoval. V roce 1986 došlo k fúzi s další revivalovou skupinou Nový tradicionál a vznikla kapela T&R Band. Jejich dixielandové čtvrtky v bratislavské pivnici Stará sladovňa, hovorově U Mamuta, se staly mezi slovenskými posluchači legendou. Po dobu dlouhých patnácti let (1980–1995) tu Lipa zpíval každý čtvrtek, nejdřív s Revival Jazz Bandem a potom s T&R Bandem. Ten hrával často i v zahraničí (Holandsko, Německo, Španělsko, Alžír, Švýcarsko, USA i jinde). Tradiční jazz hrál Lipa ještě do roku 1998 se svou vlastní skupinou Peter Lipa Band, ale později už začal vystupovat spíše se sestavami orientujícími se na elektrický jazz a blues.

Zatím posledním Lipovým projektem je mezinárodní skupina EU4, která se orientuje na jazz a blues. Hrají v ní rakouský hráč na varhany Hammond Raphael Wressnig, italský kytarista Ruggero Robina a maďarský bubeník Tamas Berdisz. S hráči z Visegrádské čtyřky Lipa účinkuje ve skupině Visegrad Blues Band. Frontmanem je kromě Petra Lipy vynikající polský kytarista Leszek Cichonski a v kapele hraje i harmonikář Ondřej Kornád z někdejšího Lipa – Andršt Blues Bandu.

Vraťme se k Lipově diskografii. Po opožděném startu ve čtyřicítce dohonil, co se dalo. Začátkem roku 2018 bylo v jeho diskografii 29 alb včetně výběrů a živých nahrávek, z toho tři s Lipa – Andršt Blues Bandem, čtyři se skupinou T&R Band a 18 sólových.

Coby skladatel skládá Lipa zásadně na hotový text a v tomto kontextu je důležitá spolupráce s textařem Milanem Lasicou. Spolupracují spolu už od Lipova debutu, tedy přes 35 let, na některých albech exkluzivně. Jejich spolupráci shrnuje výběr na dvou CD pod názvem Podobnosť čisto náhodná (2017).

V současné době se zaměřuje na produkci nových původních písní, ale důraz klade na živé hraní s různými formacemi. Nejčastěji je to jeho vlastní band, kde stabilně hraje jeho syn Peter Lipa ml. na klavír, na bicí pak Michal Fedor, na basu Michal Šimko a na saxofon Radovan Tariška. Kromě toho stále udržuje spojení s Traditional clubem, často je hostem Big Bandu Gustava Broma, blues zpívá s formací Sitra Achra, koncertuje a nahrává s prešovským AMC triem a jako sólista je častým hostem dalších hudebníků. Coby propagátor své milované hudby je pravidelně od roku 1976 v rozhlasovém éteru. V současnosti je to Jazzový klub rádia Devín.

Peter Lipa patří mezi nejvýznamnější evropské jazzové zpěváky. Účinkoval na pěti kontinentech, v 80. letech minulého století se v žebříčku nejlepších evropských jazzových zpěváků v časopise Jazz Forum pravidelně umísťoval v první pětce. Přiznává ovlivnění zpěváky jako Jimmy Rushing, Ray Charles, Al Jarreau, Joe Cocker nebo Bobby McFerrin. Peter Lipa je předsedou Slovenské jazzové společnosti od jejího vzniku v roce 1990.

S PETREM LIPOU O ALBU DOBRÉ MENO

Kolikáté je to vlastně vaše studiové album?

Je jich, s touto novinkou, celkem osmnáct.

Jak dlouhá doba uběhla od nápadu připravit album k jeho realizaci? Některé písně jste prý měl již připravené delší dobu.

Moje poslední studiové album Návšteva po rokoch vyšlo v roce 2013. Tehdy jsem si řekl, že dám nové produkci na určitý čas klid. V roce 2017 jsem vydal dvojalbum Podobnosť čisto náhodná, což byl výběr dvaceti písní na texty Milana Lasici. Tam jsem měl i dvě nové studiové nahrávky starších písniček, titulní Návšteva po rokoch a Sťahovaví vtáci. Mezitím jsem se zabýval produkcí a nahráváním jednotlivých singlů. Z tohoto období jsou na CD Dobré meno dvě písně: Kde bolo tam bolo a Because of Your Sad Eyes.

Album jste nahrál se svou aktuální koncertní kapelou, kterou jste doplnil pár hosty. Jak probíhalo celé natáčení?

Podstatnou část, tedy 9 písní jsem nahrál s rozšířenou současnou podobou Peter Lipa Bandu. Můj syn Peter, basista Michal Šimko a bubeník Michal Fedor jsou zároveň spoluautory některých písní. Aranžmá byly zčásti připraveny, ale výsledná podoba jednotlivých groovů se ustálila až během dlouhých zkoušek. Ve studiu jsme strávili tři dny a tři noci. I já jsem nazpíval podstatnou část svých partů přímo s kapelou. Je tam minimální množství playbacků. Všechny dechové party, které posluchač na CD slyší, nahrál sám Radovan Tariška na různé saxofony. Tam byl playback nezbytný.

Ostatní bylo v rukou zkušeného zvukového mistra Ivana Jombika. Další dvě písně Motýl' a duet Nenápadný nápad vznikaly v jiném studiu a s jinými kolegy. Zejména proto, že texty těchto písní jsem dostal až později, ale také proto, abych ve zvuku celého alba dosáhnul větší pestrosti. Tato moje snaha je rozeznatelná na mnoha mých projektech. Já prostě mám rád, když ten další track na tom CD má jinou barvu, jiné nástroje nebo jinou atmosféru.

Na CD je celkem třináct písní. Která z nich je vaší favoritkou?

Tuto otázku dostávám často a pravdivě na ni odpovědět není možné. To je jako kdybych začal uvažovat nad tím, které z mých čtyř dětí mám nejraději. Já je mám rád stejně, ale v životě se jim bude dařit různě.

Na albu najdeme i duet se zpěvačkou Zuzkou Mikulcovou. Jak k této spolupráci došlo?

Zuzana je velmi dobrá zpěvačka. Poznal jsem se s ní jako porotce v soutěži Nové tváře slovenského jazzu. To bylo v roce 2010, ale od těch dob udělala ve své kariéře velký krok kupředu. Už několikrát zpívala na mých koncertech a občas hrajeme se stejnými hudebníky. První duet se mnou zpívala na albu Slovenské evergreeny.

Nové CD nese název Dobré meno. Má tento název nějaký skrytý význam?

Těch návrhů na název bylo několik. Nejčastěji se přikláním k tomu, použít titul některé z písní z alba. Když jsem zvažoval, který by to měl být tentokrát, tak jsme nakonec spolu s mým výtvarníkem Markem Ormandíkem vybrali Dobré meno. Připadl nám jako nejvhodnější.

Co plánujete pro nejbližší měsíce po vydání alba?

Myslím, že si s produkcí nových písní dám na čas klid. Určitě budu koncertovat a představovat nové písničky. Budu rád pokud se některá z nich ocitne i v rozhlasovém éteru.

CD PETER LIPA - DOBRÉ MENO (tracklist/info)

1. **Znova a znova**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Martin Gašpar 3:24, klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl
2. **Problémy s problémami**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Peter Lipa ml. 3:47
klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, perc.: Peter Raitl
voc.: Svetlana Rimarenko
3. **Manhattan**, Milan Lasica/Peter Breiner 3:53
klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl
4. **Keď sa chystáš na ten svet**, Vlado Krausz/Peter Lipa/ Michal Fedor/ 4:02
klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, perc.: Peter Raitl
5. **Kde bolo tam bolo**, Rudo Rusiňák/Peter Lipa 3:32
Gitary: Pišta Lengyel, Martin Zajko, bicie: Igor Aidži Szabo, basa: Martin Gašpar, klávesy: Martin Wittgrüber
6. **Because of Your Sad Eyes**, Jonathan Gresty/Martin Marinčák/Peter Lipa/ 4:33
klávesy: Peter Adamkovič, kontrabas: Martin Marinčák, gitara: Samuel Marinčák, bicie: Stanislav Cvanciger
7. **Podozrivý**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Michal Šelep/ 5:09
klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl, voc.: Svetlana Rimarenko
8. **Motýl'**, Milan Lasica/Peter Lipa/Majlo Štefánik/ 2:40
Klávesy, programovanie Martin Majlo Štefánik, Bicie Jakub Kačic, kontrabas Tamas Belicza, producent: Adrian Liška.
9. **120/80**, Rudo Rusiňák/Peter Lipa/Peter Lipa ml./ 4:47

klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl

10. **Nenápadný nápad**, Rudo Rusiňák/Peter Lipa/Michal Šimko/Martin Štefánik/Adrian Liška
Klávesy, programovanie Martin Majlo Štefánik, produkcia: Adrian Liška
spev: Zuzka Mikulcová

11. **Ty si moja opora**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Michal Šimko 4:37

klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl

12. **Odpočívam v pokoji**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Martin Gašpar 5:41

klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, perc.: Peter Raitl

13. **Dobré meno**, Vlado Krausz/Peter Lipa/Michal Šimko 3:11

klávesy: Peter Lipa jr., basa: Michal Šimko, bicie: Michal Fedor, gitara: Pavol Bereza, saxofóny: Radovan Tariška, perc.: Peter Raitl voc.: Svetlana Rimarenko

1,2,3,4,7,9,11,12,13 Nahraté v štúdiu ONE LOVE, Bratislava september 2018,

zvuk: Ivan Jombík, mix: Ivan Jombik, Pavel Daněk

5, nahraté v Cobra sound Studio, Bratislava, Január 2017, zvuk, mix: Martin Čema

6, nahraté v New Folk Studio, Raslavice, zvuk: Stano Baláž, mix: Martin Migaš, štúdio Perina, Prešov 2017

8, 10, nahraté v Sonic Cat studio, Bratislava, zvuk, mix: Roland Kánik 2019

Maľba a grafická úprava obalu Marek Ormandík.

Producent: Peter Lipa

P+C 2019 East West Promotion s.r.o.

Kontakt:

Management, koncerty

Katarina Ovseníková, katarina@peterlipa.com, www.peterlipa.com

PR, média - CZ

TURNER | PR, Pavel Turner, pavel@turner.cz, www.turner.cz